

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVARMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Hulljon le a lepel.

A politikai közhangulatot irányítani szeretők napok, sőt hetekkel ezelőtt hirdették, hogy Kossuth Ferenc kihallgatásával következik el az ország megváltása. Kossuth kihallgatása meg volt s az ország épp oly keveset tud sorsa, helyzete és jóléte esetleges alakulásairól, mint tudott napok, sőt hetekkel a kihallgatás előtt.

Az alkotmányosság mindenha fikció volt és lesz. Annyit ér, amennyiértéket tulajdonitanak neki. Így vagyunk a nyilvánossággal is. Azt mondják, hogy az alkotmányosság egyik leglényegesebb keléke és nélkülözhetetlen föltétele. Igaz. Az elmélet taníthatja ezt és lehet, hogy ugy is van mindenhol, ahol komoly és szigorú értelemben veszik az alkotmányosságot, ahol nem föltétlenül és elsősorban irányadók hatalmi pártszempontok.

Sajnos, nálunk is így van. Fikció elsősorban az alkotmányosság, fikció annnyival inkább a nyilvánosság. Fikció az esküdszéki tárgyalásoktól kezdve a

parlamentari tanácskozásig minden nyilvánosság. Kossuth Bécsbe megy. Előtte napokon, sőt heteken át hirdeti koncleső tábornokara, hogy ez a kihallgatás tisztázza a helyzetet. És amikor megtörténik a kihallgatás, a nemzeti kormány minisztere nagyképu udvariaskodással jelenti ki, hogy a király előzékeny volt, a király szívesen fogadta s hogy ennél többet a viláért sem mondhat.

Nohát ez nem olyan természetes, mint Kossuth gondolja. Mellette ütötte meg a nagy dobot egész csomó ember Wekerle, később Apponyi, végül Justh Gyula kihallgatása után. Mindanyiszor fölhangzott a memento: majd Kossuth! Majd Kossuth! Elmúlt a nagy nap, lezajlott a nagy kihallgatás. Hol vannak az eredmények? Elő velük! A nemzet kíváncsi rájuk. Sokszorosan kíváncsi. Es nem hiába. Drága volt neki nagyon az a kis véc, hogy a nemzeti kormány-részvénytársaság ilyen hosszú, sőt határozatlan időre megaakult. Unja már, szörnyen unja, hogy ez a kormány minden egyes esetben kibuvik az országnak, mint felügyelő bizottságnak ellenőrzése alól.

Mit hozott Kossuth? Miért titkolódnak? Melyik az a diplomáciai érdek, amelyik a nemzetnek teljes bolondítását, a vele gyerekes bánásmódot kívánja? Nincs ilyen, százszor és ezerszer nincs. Tessék alkotmányosan és ebből kifolyóan nyilvánosan eljárni. A nemzetet legkevésbé érdekli, hogy nyájas vagy szíves volt-e a király Kossuth Ferenchez Ezt tegye el a Lipót-rend kedves Kossuthja szép emlékei közé. De ne erről referáljon húsz milliő embernek akkor, amikor az ügy érdemébe vágó fölvilágosítást kérnek és remélnék tőle.

Bajos és sok kellemetlenséget okozó ez a minden téren való titkolódzás különösen most, amikor nemzetközi viszonylatokban is nagy érdekekről van szó. Nem az okkupált tartományok megtartásában, vagy elvesztésében, diplomáciánk már is kis tekintélyének egyre való fakulásában látjuk ezta veszélyeztetett érdeket. Az okkupált tartományok ugy sem lesznek a miénk, a kettős monarchiában már csak a kedvelt és telhetetlen Ausztria marad az úr. Minden jog és évszázados viszonylat ellenére és újabb bizonyítékául annak, hogy

TÁRCA.

„És ha hallgat a cigány . . .“

Dal. Irtá: Bertha Imre
zenéjét szerző: Fucik Gyula.*

I.

Az életem legszebbik pillanatát
A lelkembe zartam beél,
Amikor a szerelem fuvaliatát
Az én szívem megérezé:
Az első bál tündéri fényözönén
Ott láttam meg először őt,
Egy-két forduló s szívem nem volt enyém
Öt perccel ép éjfélt előtt
Öt perccel ép éjfélt előtt.
A szívem megremegett rá
Mikor fülemben dudóla:

REFRAIN:

Lágy zenének hangja száll,
Rózsa illat arad.

* E bájos és szívekbe lopódzó dal a főváros legjobb dalszenzációja. Szövegét olvasóink érdeklődése folytán leközöljük. Zenéje minden zene- és könyvkereskedésben megrendelhető.

Egő ajkam csókra vár,
Hadd csókoljam a szajad.
Mig a nóta szól babám
Jójj karomba zárlak.
És ha hallgat a cigány,
Betöltjük a pauzákat,
Csókkal a pauzákat.

II.

Pár nap mulva megkérte a kezemet
S én boldogan mondtam igent.
Ő forrón megcsókolta szám s szememet
És rögtön a mamához ment.
Majd mikor letérdeltünk a pap előtt,
Ugy felragyogott a szemünk
Öt perccel éppen tizenkettő előtt,
A szép dalon jart a eszünk
A szép dalon jart az eszünk.
S az ég is lemosolygott ránk
Mikor némán így dudólanak:

REFRAIN:

Lágy zenének hangja száll,
Rózsa illat arad.
Egő ajkam csókra vár,
Hadd csókoljam a szajad.
Mig a nóta szól babám

Jójj karomba zárlak.
És ha hallgat a cigány,
Betöltjük a pauzákat,
Csókkal a pauzákat.

A BOLONDOS BÁRÓ.

I.

A vendégülő udvarkertjében ismerkedtem meg vele, a bolondos báróval. Heti vásár is volt, megyegyűlés is volt, minden asztalt körülvettek a vilagos levelű harsak alatt. Kicsatánan piros-pozsgas gazdák, akik porosan jöttek a városba s nem győzték homlokukról törülgetni a verítékot.

Legzajosabb volt az udvarkertnek az a sarka, ahol a kupecemberek ültek, akik szörnyű zürzavasos larmával cseréltek eszmét a vásár lefolyásáról. Egyik dicsekedett, a másik panaszkodott, a szerint, a hogy célszerűbb üzleti politikának tartotta.

Egyszerre egy vallas, hatalmas alak termelt a larmás asztalnál, óriási termet, amely büszksége lehetett volna a legdalisabb test-őrcsapatnak is. A kupeczek vigan, barátságosan nyujtották felé kezeiket:

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megújítja a léteget, vidéket, éljelt bizad.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— koron.

Királyi pártok . . .

A miniszterelnöki sajtóiroda, tehát W e k e r l e miniszterelnök támogatásával egy huszonhat éves hatalmas könyv hagyta el a sajtót. Címe a terjedelmes munkának: „Uj dualizmus”. Szerzője: K a l m a r A n t a l í r., a jeles magyar publicista. Sokféle szempontból lehetne beszélni az alapos és szenzációs tartalmú könyvről. Elégdjünk meg ezúttal annak a leleplezésnek ismertetésével, amelyvel a szerző — bizonyára W e k e r l e tudtával és beleegyezésével — megjele az olvasót.

A könyvnek egy fejezete ugyanis az úgynevezett királyi pontokról szól. Így nevezik azokat a szigorú utasításokat, amelyeket a mindenkor való kormány az uralkodótól kap, amint átveszi a hatalmat elődjétől.

Lássuk, mit mond a könyv a királyi pontokról:

„A király és a kormányzat átvevő miniszterek között különben formális kétoldalú egyezség nem szokott létrejönni. Az egyezséget az úgynevezett királyi pontozatok pótolják, amelyet 1867 óta minden kabinetet alakító miniszterelnök személyesen vesz át a királytól.” (A királyi pontozatok tartalma Magyarországban még soha napvilágot nem látott.) Eme pontozatok szigorú megtartására a miniszterelnökök föltétlenül kötelezve vannak s a parlamentáris többség akarata csakis ezek között a pontozatok között mozoghat. Így a királyi pontozatok nemcsak politikailag, de jogilag is, a mindenkori miniszterelnök révén, békóba verve tartják a parlamentet. Hogy ez azonban mennyire ellenkezik a parlamentáris elveivel, sőt hogy mennyire jogellenes: ezt még mondani is fölösleges. Ezek a zsinórmértékül szolgáló királyi pontozatok hat pontból állanak s benne kifejezetten utasításba adatik a mindenkori miniszterelnöknek, hogy a dualisztikus államszerkezeten változtatni semmit sem szabad, de nem szabad hozzányúlani a közös minisztériumokhoz, a delegációhoz, a hadsereg egységéhez, szervezetéhez, nyelvéhez s mindezek abban az állapotban tartandók fönn, amiképpen ezek 1867 óta gyakorlatban fönnállanak. De ezeken kívül kifejezetten utasításba adatik a mindenkori miniszterelnöknek még az is, hogy Horvatországgal az államjogi viszony, az egyezményes törvény keretei között szintén fontartandó. A királyi pontozatokban a nemzetiségi törvény is szabványos s ennek szintén változtatlan fontartását követeli meg a király.

Hanem van a királyi pontozatoknak még egy nagyon érdekes (gondolom a hatodik) pontja is. Ez a függetlenségi és 48-as pártról szól s határozottan a monarchia fenntartását veszélyeztető dinasztiaellenes pártnak mondatik s utasításba adatik, hogy annak terjedése nemcsak meggátolandó, de minden megengedhető eszközökkel ki is pusztítandó. Ebből aztán az is megérthető, hogy elkezdve 1872-től, egész Széll Kálmán korszakáig, a függetlenségi párt miért volt a mindenkor hatvanhetes kormányok részéről sokszor oly retentő töréseknél kivéve. Királyi marsuta szerint jartak el ellene s így nem csuda, ha a királyi pontozatokban kapott szabadság elbizakodottá, nem ritkán vakmerőkké tette az egyes hatvanhetes kormányokat a függetlenségi és 48-as párt letörésében.

A királyi pontozatokat a koalíciós kormány szintén megkapta, de a függetlenségi

pártva vonatkozó hatodik pont most az utasításokból kimaradt, ellenben a többi pontozatok mind megmaradtak s ebből aztán könnyű szerrel megérthető a nemzet azt is, hogy a katonai kérdéseken kívül miért nem szabad nyúlani a nemzetiségi törvényhez sem.

Mit mond ez a fejezet? Azt mondja először is, hogy Magyarországon 1867 óta egy masodpercig sem volt alkotmányosság és parlamentarizmus, mert minden kormány — és ez a mai, nemzeti kormány is — királyi pontozatokat kapott, melyekhez magát tartani köteles volt. Ez magában is elég szenzációs leleplezés, mert ha voltak is idők, mikor szangvinikus ellenzékiek efajta vadagostak a kormányok fejébe, olyan kormány még nem volt, amely ezt a vádat elősmerte és pláne maga kürtölte volna világgá. De ez a leleplezés még hagyján. Az igazi szenzáció, az igazi leleplezés: a királyi pontozatok hatodik pontja. Hogy a király a mindenkor kormányoknak utasításban, adná hogy a függetlenségi és negyvennyolcas pártot, mint a monarchia fönnállását veszélyeztető dinasztiaellenes pártot, terjedésében gátolni s a lehető kuszititani időrangú kötelessége a kormányoknak. Igaz, a fejezet azt is megmondja, hogy a mai „nemzeti” kormány a királyi pontozatokból csak ötöt kapott marsrutának s a függetlenségi párt kizusztítására vonatkozó hatodik pontot a korona még sem inszinuálta a koalíciós kormánynak, mely előégre mégis csak a függetlenségi többségre támaszkodhatik. De majd meglátjuk, hogy éppen ennek az ominózus hatodik pontnak mostani elejtése miként magyarazza meg az egész leleplezésnek taktikáját és célját.

A könyv leleplezése méltán kelt nagy szenzációt. Annál is inkább, mivel a leleplezések mögött W e k e r l e gúnyos mosolyát látathatja az ember. Mert ne tessék ám azt hinni, hogy minden ok és cél nélkül jelent meg a hatalmas könyv.

Tulajdonképpen nem más ez, mint W e k e r l e üzenete a függetlenségi pártához.

— Halljátok jó kurucok, szelid oroszlanok, vegyétek tudomásul, hogy eddig még minden miniszterelnök életetekre tört királyi szabadalommal. Csak én vagyok kivétel, én könyörültem rajtokat. De mi lesz ezután, ha tovább is rakoncátlanokdok? Ti nem jöhettek kormányra magatokban. Ha a n d r a s s y jön, ő is hozza a királyi pontozatokat, a hatodikakat is, amely a típusításokra vonatkozik. Jó lesz hát megmondolni a dolgot még idejében.

Így akarja W e k e r l e figyelmeztetni a függetlenségi pártot arra, hogy a hatodik pont védelmét még elháríthatják magukról teljes meghunyászkodással. Ez az intő üzenet taktika elevenek és holtakon keresztül. Föl kell vonulnia a királynak, mint a függetlenségi párt halálra ítélőjének. Föl kell vonulnia minden elmult kormánynak, amely ki nevezésével együtt a hóhéri tisztet is vállalta a függetlenségi párttal szemben. Föl kell vonulnia a még meg sem született Andrássy-kormány eshetőségének is, hogy a jövő ködéből is láthassa a párt a hóhérpallós vilámlását. Mindennek sorakoznia kell, hogy a függetlenségi párt a veszedelmek halálos forgatagában ne lásson más szalmaszálát, mint őt — a szalmaszálának elég erőteljes — W e

kerlét. S még így is csak azt tudja üzenni W e k e r l e a függetlenségi pártnak, hogy ha menekülni akarsz, vedd el magadtól a függetlenségi latszatot is, ha el akarod kerülni a halált, légy öngyilkos.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. február 28.

— Városi közgyűlés, tiszjtűjtőszék. Szentes város képviselőtestülete, mint már írtuk, március 1-én, tehát holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a túl a kurcailanacsokzó teremben. Ugyancsak március 1-re de délelőtt fél 10 órára, hivta össze Cicatricis Lajos dr. alispán, mint a városi tiszjtűjtőszék elnöke, a képviselőtestületet tiszjtűjtőszéki gyűlésre, az üresedésben levő központi irattárosi állás betöltése végett. A két gyűlés lefolyása ezek szerint az lesz, hogy hétfőn délelőtt 9 órakor megnyitva a rendes közgyűlést, a polgármester a képviselőtestületet felhívja két kandidáló bizottsági tag megválasztására, minek megtörténtével az elnöklést az alispán veszi át, a közgyűlés atalaku tiszjtűjtőszékké, megejti a választást s aztán a tiszjtűjtőszék bezarulván, nyomban újból megnyílik, a polgármester elnöklése mellett, a rendes közgyűlés, hogy a napirendjére tűzött ügyekben határozzon.

— Pecséséte levelek. A temesvári VII. hadtesthez tartozó ezredek tartalékos tisztjei különös irást kaptak a napokban. Lepecséséte levelet egy másik levél kíséretében. Hogy a lepecséséte levélben mi van: az titok. Az azt kísérő levél azonban már egészen világos. Meg van benne írva szigorú katonai parancsként, hogy a pecséséte levél csak akkor bontandó föl, ha erre tavirati utasítás érkezik. Kétségtelen ebből, hogy mozgósítás előtt állunk és már nemcsak a nagyszebeni és zágrábi hadtestek, hanem a temesvári hadtest is első sorban teljes készenlétben áll egy esetleges, vagy mondjuk inkább: valószínű szerb háborúra. A VII. hadtest tartalékos tisztjei tehát minden pillanatban megkaphatják a tavirotat. És akkor kippattan a lepecséséte levelek titka: a tartalékos tiszt azonnal vonulhat be az ezredéhez s az ezreddel tovább masirozhat, le Zimonynak.

— Kossuth Ferenc nyilatkozik a helyzetéről. A függetlenségi párt fővárosi partkörében a napokban sokan voltak fönt, mert jelezte volt, hogy Kossuth Ferenc is fellátogat aznap este a körbe. A kereskedelmi miniszter tényleg fel is látogatott oda s egy képviselőnek arra a kérdésre; hogy van a császár? — Kossuth Ferenc bizonyos szemrehányó nyomattékkal így felelt: „A király ó felsége igen jól érzi magát. Kitűnő kedvében találtam s ő igen kegyesen fogadott. Nem is hiszitek, milyen fontos reánk nézve, hogy a felséges úr ilyen pompás kedélyállapotban van. Mert, a mi törekvéseinknek éppen nála, ott, ahol elháríthatatlan akadályokat sejtettünk, nincsenek akadályai. De azért kétségtelenül nagy küzdelmeink lesznek Ausztriával. A magyar kormány egységes és ti bizzatok abban, hogy én mindvégig kitartok veletek a megindult harcban.” — A képviselők egyike megkérdezte, vajjon nem vehetné-e át a függetlenségi párt a kormányt; amire azonban Kossuth kitérően így válaszolt: „Annyi bizonyos, hogy a király nagy elismeréssel van a koalíciós levő pártok

kormányzóképesége iránt s feltétlen szükséges az is, hogy egy quvernementális többség programja ne legyen ellentétben az uralkodóval, aki feltétlenül megbizik az ő kipróbált hűveiben s olyan kísérletekre, amelyek eredménye kétséges, nem kapható. Szóval, lehetetleniséget tőle kívánni nem lehet. — Erre a pártvezéri kijelentésre a klubban nagy lett a konsternáció és többen siettek megkérdezni, vajjon mit ért a vezér a lehetetlenség alatt. — »Az, felelte mosolygva a miniszter, hogy ne kívánjátok a királytól, hogy negyvenkilenc es legyen, mint Nagy Gyurka. — »No, ezt nem kívánták a labancá vedlett kurucok, csak azt kívánták félnken, hogy legalább ők maradhassanak címzetes negyvennyolcasok. — Ennek csakugyan semmi akadály a vizsgálta őket a vezér. S nyugodtak lehettek a felől is, hogy én mindvégig a párttal együtt maradok, vele egy vagyok s a mi nagy ügyünköt, kitűzött célunkotól el nem tagitok. — Es Kossuth Ferenc nem tagit a — miniszterségtől.

— **Március 15.** A márciusi nagy nap évfordulaját városunk a korábbiakhoz méltó ünnepség keretében fogja az idén is megülni. A kegyeltesünnepély hatásának emelését a városi tanács az idén művészi jellegű matiné rendezését határozta el, melyen országos hírné művészek fognak hazafias költeményeket és zene szerzeményeket előadni. Az ünnepély kiegészítő részét képező matiné műsora most van megállapítás alatt, annak programját még nem közölhetjük, de annyit már most jelezhetünk, hogy a tanács kiküldöttjének sikerült szereplésre megnyerni Török Irmát és Molnár Laszlót, a nemzeti színház ezen két kitűnőségét, kik lejtövetelüket biztosra ígérték. Már maga e két vendégszerzés biztosíték arra, hogy a hazafias ünnepély egyuttal első rangú művészi esemény is lesz városunkban.

— **Kínálkozó aratómunkások.** A békéscsabai községi munkasotthon átiratban értesítette a vármegyei gazdasági egyesületet, hogy Békéscsaban mintegy 2000 olyan mezei munkás van, aki hajlando volna az 1909. évi aratas, cséplés és más mezőgazdasági munkára tavolabbi vidékre is beszedődni. A gazdasági egyesület ezen átirat alapján ezenel felhívja azokat a gazdákat, akik nyári mezőgazdasági munkasikat, részeseiket, vagy hónapszámú munkasokat itthon megszerezni, felfogadni nem tudják és így igényserhelyzetekben a vidéki munkasokat óhajtanak alkalmazni, hogy a fentemelt békéscsabai munkások szerződése végett munkas szükségletüket és a szerződési feittelük mielőbb jelentésük be a Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál.

— **A legujabb bankformula.** A függetlenségiek fővárosi partkörében még mindig Kossuth Ferencnek a bécsi útjával kapcsolatos kijelentései képezik a beszéd tárgyát. Különösen a pártvezér az a kijelentést tett mely hatást, amely szerint »a párt na a küzdelmet az a adott viszonyokhoz kell idomítani a, a nehézségeket nem szabad kicsinylenie és a királytól nem való lehetetlenséget követelnie«. Az általános hangulat labancá vedlett kurucoknál az, hogy Justh Gyula kihallgatása után túlságos vérmes reményeket tápláltak, amelyet azonban az események nem igazoltak, — most már tehát csak abban bizhatnak, hogy legalább azt a mi in-

munot érhetik el, amelyet a párt presztizsének veszélyeztetése nélkül vállalhat. Ez a mininum, mint jóforrásból értesülünk, a közösbank dualizálása. Eszerint ennek az intézménynek keretében két főintézetet állítanának föl, az egyiket Budapesten, a másikat pedig Bécsben s mindegyik külön bankjegyeket bocsátana ki, természetesen kontingentálva előre ezek összegét. A budapesti intézetnek dotációja érdekében százmilliót jegyeztetnének Magyarországon; ötven per centet az állam helyett a kormány, a másik ötvenet pedig egyesek jegyeznék. Az önálló banknak a legnagyobb akadály a — s ez teljes pozitívum — a Kriegsfondolga. A királynak ugyanis az a meggyőződése, hogy az esetleges hadiköltségeket — amelyek két milliárdot is kitehetnek — lombard kölcsönök alakjában csakis a közösbank garantálhatja.

— **Vasárnapi istenitiszteletek.** Vasárnap d. e. 9 órakor predikál Kovacs József s. lelkes, d. u. 2 órakor Kocsis János s. lelkes.

— **Halálozás.** Városunk egy öreg polgaranak halat közli velünk egy gyaszlap Sardi Samuel halt meg f. hó 27-ére viradó éjjel 3 órakor, élete 76-ik évében. A boldogtób, mint tíz éve szenvedett gyógyihatalatlan betegségben, melytől most jó tékonyan váltotta meg a halat. Temetése ma délután 3 órakor lesz a III. kerület, Horvath-Gyula-útcái gyaszháztól és haláláról a mélyen sujtott család a következő gyaszjelentést adta ki:

»Alólirottak úgy a maguk, mint a számos rokonok nevében is fajdalomtel szívvvel tudatják a felejtethetlen apa, nagyapa, testvér és rokonok: Sardi Sámuelnek, fojóyó évi február hó 27-én éjjeli 3 órakor, élete 76-ik évében, hosszas szenvedés után törtéte gyaszos elhunyat. A boldogultnak hult teteme fojóyó hó 28-án délután 3 órakor fog, az ag. hitvall. evang. egyház gyaszszertartása szerint önké nyugalomra tetetni. Szentes, 1909. február hó 27-én. Áldás és béke porait felett! — Gyermekei: Sardi Julianna és férje Kiss Sándor, Sardi Mihály, Sardi Vilma és férje Annus Sándor, Uoakai: Annus Vilma, Annus Sándor, Annus Mihály, Annus Ilonka, Annus Béla. Testvére: Id. Sardi János és neje Szlovák Zsuzsanna. gyermek és unokái.«

— **A sorozás elhalasztása.** Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter táviratilag értesítette az illetékes hatóságokat hogy március 8-ka előtt sehol se kezdjek meg a sorozást. Nehogy a miniszternek ez a rendelkezése félreértésre adjon okot, közölhetjük, hogy a sorozást azért halasztották el, mert az ujonck megajánlásáról szóló törvény március 8-ka előtt nem emelkedik jogerőre.

— **A miniszterelnöki sajtóiroda rejtelméből.** A miniszterelnöki palota jobb szarnyában van a kormány sajtóirodája, honnan Abrányi Kornél min. tanácsos, a mellé beosztott hivatalnokszéggel a magát közvéleménynek mondó vidéki kormányparti sajtót informálja. Innen áradnak szét a fővárosi és vidéki félhivatalosokba a fölvilágosító vezércikkék. Persze, ami a sajtóirodából kikerült, minden lehet, csak éppen kormánybíralt nem. Akárhogyan igyekezett azonban, a sajtóiroda még sem volt képes az egész koalíció rokonszenvét megnyerni, pedig jó Abrányi Kornél azon kezdte hogy a koalíció mindhárom klubjába belépett tagunk. Különösen a függetlenségiek berzenkedtek a sajtóiroda ellen, melyet azzal vádoltak, hogy a 67 es miniszterek taktikáját szolgálja a 48-as irányval szemben. A vad mindhangosabb lett s végre egy függetlenségieképv-

selő a 48-as lapok informálására külön sajtóirodát szervezett, mely a kereskedelmi miniszterrel all egyenes, összeköttetésben. Ezt az urak a sajtó függetlenségének nevezik. A Royal-klub bosszúságát növelte, amit megirtunk mi is, hogy a miniszterelnöki sajtóiroda a főispánokhoz közérdekeseket intézett arról, melyek a vidékek szociális és gazdasági követeléseit. Ezt is 67 es manővirozásnak minősítették és nagy volt utána a függetlenségiek felzúdulása. Lehet, hogy ennek következtében a kereskedelmi minisztérium ismét berendezett magának egy sajtóosztályt, ennek főnökét ki is neveztek már s most egy bécsi exponenst keres a miniszter. De ezen meg a néppárt utódöt meg és Zichy Aladár gróf ki is jelentette, hogy akkor állampénzen ö nevez ki egy bécsi tudósit. Mindezeket betetőzi, hogy Batthyány Tivadar grófnaó Temesvárról egy cikket küldtek be, mely állitólga a sajtóirodából került ki és amelyik megállapítja, hogy a kormányzás csakis 67-es alapon lehetséges, majd ezeket írja: »A függetlenségiek párt elégedetlen a helyzettel, népszerűségének es politikai hitelének teljes elvesztésétől féls ezért most éppoly csökönösen ragaszkodik a bankkérdésben elfoglalt álláspontjához, mint ragaszkodott annakelőtte katonai követeléseikhez. De ez a makacsság ne téveszsen meg senkit. Az önálló magyar bank felállítás a csakis függetlenségiek pártprogram, de nem valóságos állami érdek. Sa függetlenségiek párt tisztán partédekből erőszakolja a kérdést, hogy hároméves koalíciós uralom után legalább az ő programpontjai közül is megvalósuljon valamely, most végre is övé a többség a parlamentben. Erősen tartja magát, hogy ezt a cikket a miniszterelnöki sajtóiroda küldteszt a vidéki kormányparti lapoknak. Nagy garral kutattak is utána s a miniszterelnök kijelentette, hogy 24 óra alatt cícsajpa az irodából, aki ilyen cselekedett. Persze: ki cselekedett nem tudódik ki soha. A debreceni diák este is-méltódik: Ha cselekedted, — tagadd.

— **Iparoktatásunk fejlesztése.** A hazai ipar fejlesztése érdekében a kereskedelemügyi minisztérium által folytatott akciónak különösen jelentős az a része, amelyet az iparoktatás fejlesztése terén kifejt. Most Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter megbízásából a kereskedelemügyi minisztériumnak ipari osztálya könyvben fogja megírni az iparoktatásnak a legutóbbi három évben való fejlődését. Ez a mű feleleli majd azt a nagyarányú munkát, amelyet Kossuth Ferenc miniszter az iparoktatás körében az utolsó három év alatt végzett. Különösen ki fog ebben domborodni, hogy az iparosok, a segédek és mesterek tudásának bővítéséhez mily nagy mértékben járultak hozzá az újban felállított tanfolyamok úgy általános, mint specialis irányban. Ezek a tanfolyamok ma már behalózzak az egész országot és kipróbált, hathatós eszközei a magyar ipar fejlesztésének. A munka március hó végén, vagy április elején fog megjelenni.

— **Főlépítik a dorozsmai iskolát.** Nehány hónappal ezelőtt országos botrányt támasztott az a magyar kulturára szegyenletes szerencsétlenség, amely a dorozsmai iskola

bedőlésével keletkezett. A megsebesült gyermekek jászava bejárta az egész országot és sürgős cselekvésre szólította az államot és a vaci püspökséget. Az iskola újjáépítését hamarosan elrendelték és az állámépítészeti hivatal kiírta a pályázatot, amely pénteken járt le. A beérkezett negyven pályázat közül az összes munkakra csupán négyen adtak be ajánlatot; Ligeti Béla. Szilágyi és Bartos, Csókássy és Tarsa (Szeged) és ifjabb Gulyás János (Kecskemét). A legkedvezőbb ajánlatot (18.886 79 korona) a Szilágyi és Bartos cég nyújtotta be.

— **Lótenyésztők figyelmébe.** A cs. és kir. 2-ik számú ceglédi lóavató bizottság arról értesítette a hivatalos átiratában a vármegyei gazdasági egyesületet, hogy március 10-én déli órák 9 órákor, lóvásárlás céljából itt lesz Fabiánsebestyénen, S v á b Sándor majorjában és hogy ezen alkalommal a kiszagadál által esetleg oda elővezetett csikókat, lovakat is megvizsgálja, ha azok a célnak megfelelnek, meg és át is veszik: A gazdasági egyesület vezetősége ezen hivatalos értesítés alapján felhívja a lótenyésztő gazdákat figyelmét arra, hogy — amennyiben csikójaikat a lóavató bizottságnak, eladásra bemutatni kívánják, azokat a fent jelzett napon, időben és helyre ne mulasszák el elővezetni.

— **Meteor jóslata az időről.** Márciusban a 6-ik csomópont még zavarólag fog hatni a meginduló tavasi időjárásra, de hatáskörét követőleg a tavasziasabb enyhe idő fejlik ki tart a 16-ki csomópontig elég allandóan, amely csomópont hatáskörében változóbb, majd 21 körül a csapadékosabb időjárás érvényesül, hol a 22-ki csomópont még a hidegebb-jelleget fejt ki, melynek hatáskörét követőleg változó idő: kapunk ugyan, de enyhébb alapszincetben, amelyekből kifolyólag, ha nem is: lesz egészen tavasi hónapunk, de legalább 2-dik és 3-dik negyede megmutatja nekünk a tavaszt, különösen kitörések-csetérek, szép tavasi-napokat ígér március e közép része.

Református körli felolvasások. A ref. kör f. hó 28-an tartja ezidei 14-ik felolvasó estélyét. A központban a ref. kör nagytermében d. u. 4 órákor közreműködnek Dr. Kövéri Imre Dr. Kana sz Nagy Lajos. Kúti Ferenc. A felsőparton d. u. 5 órákor Papp Lajos körilés, vallásos és Papp Lajosné a polgári leányiskola igazgatója. Az értékes és élvezetes felolvasásokra felhívjuk a közönség figyelmét.

Szoptató anyák.

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily változatos perczében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátort. s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmébe venni.

Felolvasó szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világön egyedüli siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-crém-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírd, ártalmatlan és az arc mindentisztátlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen paratlanul és csodálatosan ható szert utanozzák. Természetes, hogy ez senkinek nem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöní és biztos. — **Óvakodjunk tehát arunkat mindenféleképpen megőrizni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírd szépség-szer a Földes Kelemen Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtápkát, miteszert, arc- és kéz-vörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.**

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-poudre (fehér, rózsás és krém színben, 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-Kelemen Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárakban, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad, 5-2 A.

FÖRÁKTAR SZERTESEN:

Bozóky György, Ifj. Várady Lajos,

Derecskey Mihály, Várady Lajos,

gyógyszerészeknél.

Betegség miatt

egy fűszerüzlet

haszonbérbe

kiadó,

esetleg a házzal együtt eladó.

Tudakozódní lehet e lap kiadóhivatalában.

Üzlet-eladás.

A legszebb helyen lévő jó forgalmú könyv- és papírkereskedésem, mely magános nőnek is kiválóan alkalmas jövedelmi forrás családi körülmények miatt eladó.

Egyben értesítem a t. közönséget, hogy a raktáron lévő összes árucikkeket, különösen az író- és papírszereket, valamint a legfinomabb fumei rízsapírból készült minden számú Rigler-féle rajztömbök és betéteket mélyen lezállított árban árúsítom el.

Mindezekről bárki egy próba bevásárlás által meggyőződést szerezhet.

Az üzlet átvételre vonatkozólag értekezni lehet nálam bármikor az üzlethelyiségben.

Tisztelettel

Sebesy Ferenczné

könyv- és papírkereskedő

Kossuth-tér, görög egyház.

Kiadó lakások.

Szedes János Kossuth-útczai és Sarkadi Antal-útczai házáinak több lakás kiadó.

!! A magyar ujságias szenzáció !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmeny és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és kérlíhetetlen szószóója.

Főszerkesztő: Felolvasó szerkesztő:
Braun Sándor Haacs Géza

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A nap előfizetési ára:

Egész évre 16. — K || Negyedévre 4 — K
Félre . . 8. — K || Egy hónapra 1 40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Paratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen o'csó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5. — K || Negyedévre 1.50 K
Félre . . 3. — K || Egy hónapra — 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., R3kk Szilárd-u. 9.

Őn jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásaak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

»N A D O R»

GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Eggel mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Köhögés, rekedtség es hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-FÉLE

PEMETEFÜ CUKORKÁNÁL

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

10—1 I. DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Még azokat is, akik éveken át mást használták, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtlenítő, erősítő és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrapóloszer.

✦ Szükséges minden háztartásban. ✦ Kapható mindenütt 30 fill. 40 fill. 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után. **KOSMOS** laboratórium, GYŐR.

Kapható Szentesen: Metzger „Hajnal” gyógyszerüzében

Aggódás és félelem a családi életben megszűnt! Általános-világ-növédelem

(biztosítva!)

Kérjen, egy 10 filléres postabélyeg beküldése ellenében prospektust és arjegyzéket.

Diszkrét szétküldés!

BAUER JÓZSEF

Közművitai, higiénikus-vegvi művei.

Vezérképviselet és szétküldési iroda:

W I E N, I., Sonnenfelsgasse 21 13—1.

Kiadó lakás és üzlethelyiség.

A Weisz-udvarban Kléner Ferencz cukrász által birt lakás és üzlethelyiség a berendezéssel együtt március 1-től haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos özv. Weisz Bernátnéval.

Sérvben szenvedők!

A KELETI-féle cs. és kir. szabadalmazott pneumatikus gummipellottával ellátott

sérvkötők a legnagyobb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobb hák a maguk nemében! Alkalmasságuk szerkezetük folytán a legnagyobb és legré-

gőbb sérveket biztosan visszatartják. **Arak: Egyoldala 12.—K. kétoldala 24.—K. Lágysérvkötők egyszerű de tartós minőség:**

Egyoldalu: 6.—, 8.— és 10 korona. Kétoldalu: 12.—, 16.— és 20.— korona. Köldöksérvkötők, haskötők lógóhas, gyomor vagy vesebaj ellen. II. 13—1

Uj! Görösharisnyák, varrat nélküli! Uj! Havibaj-kötélekek, heretartók stb. valamint a betegápoláshoz és beteg kényelemhez szükséges összes készülékeket a legjobb kivitelben, eredeti gyári arak mellett szállít:

Keleti J. orvos-sebészeti műszer- és kötszer-gyáros.

BUDAPEST, IV., Koronahérczeg-utca 17. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eladó vagy kiadó.

Kanász Nagy Lajos I. kerület Rákóczi-utca 63. szám alatti üzlethelyisége, mely ma borbélyüzlet, azonban kiadó, esetleg eladó Értekezhetni fenti szám alatt. 3V1

Kiadó lakás.

A III. ker. Horváth Gyula utca 40-ik számú háznál, két szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fászkamra és külön padlásból álló udvari lakás Szt.-György naptól haszonbérbe kiadó. Ártezi-kút az udvaron. Értekezni lehet ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében, a tulajdonossal.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szorok bizonyult készítménynek, oszlanál és meghűlésével, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osonagolva. Ára üvegekben K.—30, K.1.40 és K.2.— és ügyszólván minden gyógyszerüzében kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznel. Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzére az „Arany oroszlánhoz”

* Prágában, Elisabethstrasse 5 neu *

Mindegyik szétküldés.

Kiadó

1909. évi április hó 24-ik napjától, a Szentesi Takarékpénztár Kosuth-téren tekvő épületében

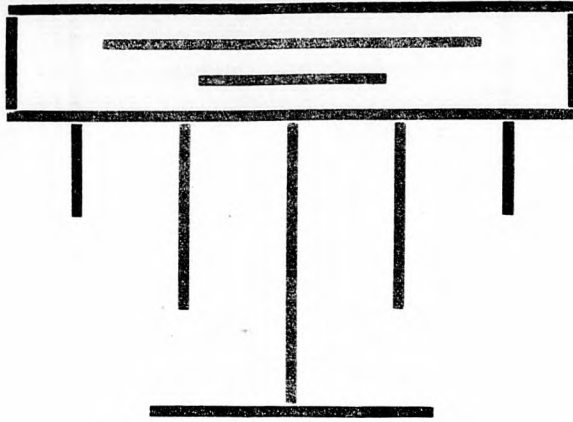
1. a Szepe Károly féle bolthelyiség, a vele járó pincével, raktárral és egyéb helyiségekkel avagy e helyiségek nélkül. Valamint kiadó.

2. Utóbb Rázsó Manó, előbb Stark Nándor féle bolthelyiség, kivonatna a benne lévő és kereskedéshez szükséges és alkalmas berendezésekkel. Ezen bolthelyiséghez csatolható — bérlő kivanatára — az udvari lakás és üvegezett zárt folyosó is.

3. Esetleg több rendbeli udvaron lévő raktár helyiség, melyek iparos műhelynek is használhatóak.

Alkut lehet kötni a takarékpénztár igazgatójával s a zárt ajánlatok is hozzá intézendők.

Szentesi Takarékpénztár igazgatósa.

„SZENTES és VIDÉKE“

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
 KOSSUTH-UTCA (GÖRÖG-UDVAR.)
 ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
 VALAMINT NYILTTÉRI KOZLEMENYEKET A LEG-
 JÚTANYOSABBAN SZAMIT FEL.

Menyegzői

és

Báli meghívók, Fáncrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok,

Szalag-aranyozás

Diszunkák több színnyomásban és

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.